

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

Diluuntur quatuor obiectiones. Cap. 16.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](#)

Diluuntur quatuor obiectiones. Cap. XVI.

Placeat hic adiungere patet quādam, quibus, excusationibus aliquorum respondeamus, ne quis frivolis verbis ad sui tegumentum frustra confidat. Ac principio satis apparet, non esse legitimam Episcopi excusationem, si dicat ideo se abstinerre a concionandi labore, quod non videat se posse dicendo eā eloquentiā consequi laudem, quam aliqui magni nominis viri sint assecuti: Non enim debet ad humanam gloriam, & sui ipsius famam hanc muneris sui praecipuam partem dirigere; neque hoc tam eximium, & Apostolicum munus ab humana debet eloquentia, & Rhetorico artificio pendere: esset enim hoc non Christo, sed vanitati seruire, praesertim quod in Praelatis non exigit populus, nisi grauem quandam & nullo modo affectatam eloquitionem, qualis plane patri contineat filios suos alloquenti. Si sermo ex intimo mentis affectu nascatur, si cum charitate ac zelo sit cōiunctus, sine magnis amplificationibus, sine multa actione, copiosem fructum colliget, quam aliorū conciones, & eruditioē plenæ, & eloquentia redundantes pariant. Andiant qui se excusat D. Prosperum satis (ait) posse proficere auditores, si a doctoribus suis, quod vident spirituāliter fieri hoc etiam, simpliciter sibi audiant prædicari dicente Apostolo & si imperitus sermone, sed non scientia vnde datur intelligi, quod non se debeat, Ecclesia doctor de accurati sermonis, ostentatione iactare, ne videatur, Ecclesiam Dei non velle edificare, sed magis se quantæ si eruditione ostendere & post pauca subdit. Tam simplex & apertus, etiam si minus latinius disciplinatus tamen & grauius sermo debet esse Pontificis, ut ab intelligentia sui, nullos quāuis imperitos excludat, Sed in omnium audiētū pectus, cum quadam delectatione descendat. Et subdit capite sequenti, Alia est ratio declamatorum, & alia debet esse doctorum, Illi elucubrata declamatio nis pompam totis facundiæ sue viribus affectant. Iste sobrio visitatoque sermone Christi gloriam concupiscunt.]

Deinde neque illud idoneum impedimentum est, si quis multis ac varijs negotijs se distineri affirmet: cum enim inter Praetati munera hoc sit primum maximeque necessarium, alia potius, quam hoc, alijs committenda sunt. Diuus Petrus Cleto, & Lino, multarum rerum administrationem relinquebat, ut ipse Dei verbo vacaret. D. Paulus nec baptizandi quidem opere.

D 2 volebat

1. Excusa
tio.

2. Excusa
tio.

l. l. de vi.
con. c. 23.

volebat se à concionibus retardari, cū se ad euangelizandum,

non baptizandum vocatum esse diceret. Idem fecisse scimus

Episcopus li
beret se ab
alijs curis vt
prædicationi
vacet.

antiquos & sanctissimos Episcopos, Athanasium, Basilium, Chrysostomum, Augustinum, Gregorium, Leonem, & alios. Blane Concilium Carthag. 4. præcipit, ne Episcopus viduarum, ac pupillorum, & peregrinorum gubernationem per se ipsum agat, sed per Archipresbyterum vel Archidiaconum: Et inferiorius vetat ne villam rei familiaris curam ad se reuocet, vt lectio & orationi, & verbi Dei prædicationi vacet. Acceperunt Patres hoc ab Apostolis, qui Acto. 6. dicunt, Non est bonum nos relinquare verbum Dei, & ministrare mensis. Quod si pauperum curam per semetipos noluerunt exercere, & verbi Divini prædicationi posthabuerunt, multo minus litium & forensium negotiorum occupationem molestissimam ei præferrent. Quid enim absurdius, quam multas horas tribui litigatoribus audiendis, nec otium suppetere ad lectioñem, orationem, & parandas exhortationes?

**3. Excusa
tio.**

Non deerint forte qui dicant, se alios viros prouidere idoneos qui hoc munus cum fructu prestare queant. Profecto si in alios fas sit curam & onera reiçere, quilibet quamvis indutus, ac stolidus poterit ei dignitati esse idoneus; quippe per alios omnia exercebit munia, ipse vero beneficiorum fructibus & Ecclesiæ redditibus sine labore villo perfruetur; quod an apud Deum aliiquid valeat ipsosmet Iudices constituo. Tanti hoc estimarunt antiqui Patres vt Episcopus per se loquatur non per alios, vt præter ea quæ a nobis initio dum de ritibus præscis ageremus, allata sunt, etiam in Concil. Hispal. 2. decreuerint, Episcopo præsente, non licere presbytero populum docere, aut exhortari; quod argumentum est illis temporibus id vobis Prelatos, & illud ius obseruari solitum, vt si adesset, Episcopus, ipse suum populum alloqueretur, ipse salutaret, ipse admoneret, nec voluisse in aliorum humeros proprium onus deponere.

**4. Excusa
tio.**

Denique si dicat Episcopus sape populos admonui, sapissime Euangelistam egi, nec tamen adierto emendata vita, repressionam multorum licentiam, non aspicio florescentes campos, non maturos fructus, nolim oleum, & operam perdere; Recordetur, Verbum Dei non posse omnino vacuum reuerti, si ex cordis pietate nascatur, si cum spiritu proferatur. Sed quicquid Ber. ad Eu
gen. lib. 4.
mitio.

certe

certe sua merces Prælato non deerit.] Sed adhuc fusius cum Chrysostomo respondendum est à me paulò inferius in cap. de fiducia in Deum, quare in præsentia supersedeo, ne iterare eadem sit necesse. Quæ autem de Episcopis dicta sunt, etiam sibi dicta existimant ceteri, qui animarum curam habent presbyteri; ut enim Apostolis Episcopi successerunt, ita septuaginta duobus Christi discipulis presbyteri, vt docent Hieron. August. Damas. Ipsi milites sunt Episcorum, ipsi eorum vexilla sequuntur, Ecclesiam Dei circundant, & hostium cuneos profligant: Ipsi sunt veluti proœctiores Episcorum discipuli, qui, accepta ab eis facultate, Infideles, vel Cathæcumenos per baptismum in Catholicæ Ecclesiæ scholam admittunt, eosque, & alios rudiiores discipulos cimnes fideles doctrina virtutis erudint, sunt vt lucernæ à maioribus lumenaribus lucem mutuantes, cuius splendore tenebras è mentibus pellunt, & igne veræ charitatis ascendunt, suntq. infiores Angeli, qui à superioribus Archangelis purgati, illuminati, perfecti alios possint & ipsi secundum portionem animarum sibi commissarum purgare, illuminare, perficere; & hoc modo Præfulum suorum onera ex parte sustentare. Audiant quid Gregorius in suo Pastorali habet: Officium (in *Greg. inquit*) prædicatoris accipit quisquis ad Sacerdotium accedit *past. par. 2.* (loquitur de sacerdote præcipue curæ animarum præfecto) *c. 4.* vt ante aduentum Iudicis, qui terribiliter sequitur, & ipse clamando gradatur.

De alijs legitimis verbi Dei prædicatoribus.

Cap. XVI. I.

Diximus de his, quæ ad ministerium verbi Diuini simul cum Pastorali cura, & præfectura vocantur. Iam de alijs agendum, quibus solum prædicationis munus iniungitur. Ac ponendum principiò horum duplicem in sacris Duplex vo- literis vocationem reperiri, alteram à Deo per se se; alteram à Deo per hominem, cui legitima sit potestas. Christus quidem Dominus, Apostolos, quos mittere in mundum vniuersum, & Euangeliū suū omni voluit prædicare creaturæ, diuina sua voce vocare dignatus est. Idem ipse posteaquam in cœlum confundit, Paulum, missa de cœlo voce, in reliquum Apostolorum numerum cooptauit. Ex quo ve- rē hic illa de se scribere potuit in epist. ad Galat. Cūm au- *cap. 10.*

D 3 tem

Eadem cæto
ris curatis cō
ueniunt.

*ep. ad Mar
cellum.*

ep. 3. in ps.

*44. pro pa
tribus tuis*

&c.